

Міністерство культури та інформаційної політики України
Косівський інститут прикладного та декоративного мистецтва
Львівської національної академії мистецтв
Кафедра декоративно-прикладного мистецтва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчальної роботи

_____ Дутка В. В.

« _____ » _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕТНОГРАФІЧНА ПРАКТИКА

Освітній ступінь	<u>бакалавр</u>
Рівень вищої освіти	<u>перший рівень</u>
Галузь знань	<u>02 культура і мистецтво</u>
Спеціальність	<u>023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»</u>

2023-2024 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни **Етнографічна практика** для студентів I курсу ОПП **Декоративно-прикладне мистецтво** денної форми навчання, ОС бакалавр, галузь знань **02 Культура і мистецтво**, спеціальність **023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація**. 10 с.

Укладач: Богатчук О.І., старший викладач кафедри декоративно-прикладного мистецтва КПДМ ЛНАМ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри декоративно-прикладного мистецтва

Протокол від 30 червня 2023 року № 20

В.о. завідувача кафедри _____ Вах В.С.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Галузь знань, ступінь вищої освіти, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
Курс	I		Денна форма навчання	
Кількість кредитів	3	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Нормативна	
Кількість модулів	-		Рік підготовки	
Кількість змістових модулів	1	Ступінь вищої освіти Бакалавр	2023-й	2024-й
Загальна кількість годин	90	Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання:			II	
аудиторних			Лекції	
самостійної роботи			0	
		Рівень вищої освіти Перший	Практичні	
			48	
			Самостійна робота	
			42	
			Вид контролю: диф. залік	

2. Вступ

Етнографічна практика є обов'язковою складовою навчального процесу підготовки студентів ОС «бакалавр» і проводиться у II семестрі I-го курсу.

Метою практики є вивчення художньо-професійної грамоти та майстерності, що розвиває у студента прагнення до дослідницької роботи в напрямку вивчення кращих зразків народної матеріальної культурної спадщини, методики системного аналізу музейного експонату, формування навичок графічного замальовування старожитніх предметів народного побуту.

Етнографічна практика є частиною навчального процесу і проводиться в кінці II семестру I-го курсу навчання. Практика проходить у фондах музеїв Косова, Коломиї, Івано-Франківська, різних приватних музеях та колекціях районів Львівської, Івано-Франківської, Волинської, Тернопільської та інших областей з відомими осередками народної творчості.

На етнографічній практиці студент зобов'язаний проводити роботи, пов'язані з

НДРС і включитись у громадську і організаційну роботу в колективі, ознайомившись з діяльністю баз-музеїв, надати суттєву допомогу в їх роботі, наприклад, в оформленні наочних матеріалів експозиції, проведенні бесід, брати участь у польових експедиціях зі збору матеріалів.

Основні завдання, що вирішуються при проходженні практики.

При проходженні практики студенти зобов'язані:

- повністю виконувати завдання, передбачені практикою,
- підкорятись діючим в музеях правилам внутрішнього розпорядку,
- нести відповідальність за збереження натурних експонатів.

Формування компетентностей відносно ОП «Декоративне мистецтво» та стандарту вищої освіти (загальні і фахові):

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 8. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання.

Очікувані програмні результати навчання:

Після закінчення практики студенти повинні уміти:

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН 14. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва,

декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

3. Основні завдання етнографічної практики

1. Вивчення художніх особливостей творів народної матеріальної культури конкретного регіону, осередку.
2. Вивчення конструкції об'єкта матеріальної культури, і технології виготовлення предметів декоративно-прикладного мистецтва.
3. Отримання навичок володіння різноманітними графічними матеріалами і техніками їх використання при виконанні замальовок, копій предметів народного вжитку.

Студенти для вивчення обирають твори згідно напрямку спеціалізації, які мають мистецьку цінність і обмежені конкретним регіоном та історичним періодом. В результаті проходження практики студенти повинні:

ЗНАТИ - принципи композиційної побудови окремих виробів (комплексів) традиційної матеріальної культури України конкретних етнографічних регіонів.
ВМІТИ - виконувати точні копії з творів прикладного та декоративного мистецтва, засобами рисунку і живопису, композиції створювати аналітичні рисунки, схеми, діаграми, тобто вміти дослідити будь-яке джерело творчості з метою використання його композиційних ознак в наступній навчальній та практичній діяльності.

4. Організація етнографічної практики

Навчання згідно з графіком практики проводиться протягом двох тижнів і передбачає:

- вивчення діяльності музеїв-баз, надання суттєвої допомоги в їх роботі (оформлення наочних матеріалів, участь у польових експедиціях).
- знайомство з колекціями музейних збірок предметів побуту та виробів народної творчості, вибір кількох зразків для дослідження, аналізу і виконання копій з відібраних екземплярів.
- створення кольорових копій з відібраних екземплярів.
- розробку і створення структурно-композиційного графічного аналізу екземплярів, а також графічні схеми, таблиці, написання детальних анотацій з посиланням на час виконання, регіональну назву, автора виробу та ін. або коротке наукове дослідження. Знання і навички, одержані в процесі роботи над

етнографічними замальовками, використовуватимуться при створенні курсових і дипломних проектів та практичних завдань.

5. Екскурсії під час практики.

Під час проходження практики відбуваються екскурсії в історичні та приватні музеї, художні училища, на художні виставки або виставки робіт народних умільців по історико-культурних місцях даного району або міста.

6. Програма етнографічної практики

1. Ознайомлення з програмою практики. Історія музею-бази і його діяльність.
2. Зв'язки музею-бази з музеями країни.
3. Система збору, збереження і використання експонатів.
4. Аналіз художніх особливостей творів народного мистецтва.
5. Художній аналіз об'єкту, який досліджується: копіювання та фіксація їх за місцем виготовлення; вивчення конструктивних моментів експонатів; вивчення декору експонату, зокрема особливостей орнаменту.
6. Вироблення художнього підходу до переосмислення народного джерела в сучасну інтерпретацію.
7. Набуття навичок роботи над графічними замальовками:
 - 8 копій зразків народних виробів на аркушах заданого розміру (Ф А-3).
 - з них один формат замальовка цілого комплексу виробів народного вжитку конкретного регіону.
 - наступні сім аркушів -- копії окремих виробів та доповнень у вигляді фрагментів.

Кожний компонент досліджується та аналізується. До замальовка-копії виконуються додаткові розробки конструкції даного конкретного компоненту та елементи оздоблення. Замальовки-копії супроводжує коротка анотація виробу а саме: назва, звідки походить, історичний період, матеріал та техніка виготовлення.

8. Звіт етнографічної практики.

7. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	Денна форма		
		У тому числі		
1	2	л	п	с. р.
3	4	5		
Змістовий модуль. Художній аналіз об'єкта який досліджується.				
Тема 1. Вступ (проблема дослідження). Ознайомлення зі змістом, завданням етнографічної практики. Методичні вимоги до проведення замальовок. Вивчення діяльності бази-музею. Техніка безпеки під час роботи в музеї.	2		2	
Тема 2. Знайомство з колекціями предметів народного побуту (період, функція, матеріал, загальні художні характеристики). Вивчення виробів, вибір експонату для дослідження, аналізу, копіювання.	4		4	
Тема 3. Створення графічних копій з відібраного екземпляру. Вивчення методики системного аналізу об'єкта. Набуття навичок роботи замальовок графічними засобами.	12		6	6
Тема 4. Структурно-композиційний графічний аналіз експонатів: - вивчення конструктивних моментів; - вивчення колориту, декору (орнаменту); - вивчення технік оздоблення.	71		35	36
Тема 5. Звіт етнографічної практики.	1			
Усього годин	90		48	42

8. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTB	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	B	задовільно	
60-63	E		
35-59	EX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	E	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
Відмінно	90-100	A	<p>На високому рівні виконання всіх етапів навчального завдання, що передбачає використання набутих практичних навиків та вмій. Грамотне композиційне вирішення графічного аркуша. Самостійний вибір способів виконання роботи. Вміле використання основних графічних засобів, технік поліхромної та чорно-білої графіки під час виконання практичних завдань. Вільне застосування необхідного програмного забезпечення та інструментів при виконанні творчих завдань. Відповідними технічними засобами вираження композиційної єдності завдання. Вдале графічне, тональне та колористичне рішення завдання. Висока акуратність виконання й якісне оформлення роботи.</p>

Добре	74-89	BC	Розкриття змісту завдання та вирішення поставленої проблеми. Виявлення системних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань. Стійкі практичні навички, але при виконання роботи в матеріалі допущені незначні технологічні помилки. Вміння користуватися основними виражальними засобами проектної графіки. Здатність до самостійного опрацювання практичних завдань.
Задовільно	60-73	D	Недостатнє розкриття змісту завдання. Виявлення знань навчального матеріалу на достатньому рівні. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний виправити їх за допомогою викладача. Невиразність графічної мови виконання завдання. Можливість самостійного виконання роботи. Недостатня охайність виконання роботи.
Незадовільно	35-59	FX	Часткове засвоєння навчального матеріалу, недостатньо сформовані практичні навички та вміння. Невиконання завдань в повному обсязі. Практичні роботи містять суттєві помилки, які потребують подальшого усунення. Відсутність графічної та композиційної виразності завдання. Можливе повторне складання курсу.

Незадовільно	0-34	F	Незасвоєння більшої частини програмового матеріалу. Значні помилки в практичних завданнях. Не володіння відповідними вміннями й навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань. Нездатність до самостійного виконання роботи в матеріалі. Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни.
--------------	------	---	--

10. Література.

1. В. Молинь, А. Андреканіч, І. Яремин Василь і Микола Девдюки. Косів: Писаний Камінь, 2016. 200 с.
2. Гуцульські художні вироби з металу кін. XVIII – поч. XX ст.. Серія «Українське народне мистецтво». Львів: Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при НТШ, 2011. 376 с.
3. Скарби Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та покуття імені Й. Кобринського. Львів: Манускрипт-Львів, 2015. 448 с.
4. Мальована кераміка Косова і Пістиня XIX – початку XX століть. Альбом. Серія «Українське народне мистецтво». Львів: Інститут колекціонерства українських мистецьких пам'яток при НТШ, Київ: Майстер книг, 2012. 408 с.
5. Никорак О.І. Сучасні художні тканини Українських Карпат / АН УРСР. Львівське відділення Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М.Т. Рильського К.: Наук. Думка, 1988. 224 с.
6. І.М. Матясяк. Гуцульські художні металеві вироби. Академія Архітектури Української РСР. Київ.1954. 38 с.
7. Гринюк М. Вогняне диво Романа Стринадюка. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. 60 с.
8. Цвілик П.Й. Альбом / авт. упоряд. О. Слободян. К. : Мистецтво, 1982. 101 с.
9. О. Слободян. Пістинська кераміка XIX – першої половини XX ст. Косів, 2004. 152 с.
10. Я.П. Запаско. Українське народне килимарство. Мистецтво. 1973. 111 с.
11. Ганна Василяцук : альбом / авт. упоряд. В.А. Качкан. К. : Мистецтво 1985. 111 с.
12. Державний музей етнографії і художньої промисловості. АН УРСР К., 1976. Захарчук-Чугай Р.В. Українська народна вишивка. Західні обл. України. К, 1988.
13. Кульчицька О. Народний одяг західних областей України. К., 1959
14. Матейко К.І. Український народний одяг. - К., 1977.
15. С.Й. Сидорович Художня тканина Західних областей УРСР. К.: Наук. думка, 1979. 153 с.